

2. 1.2 Investeeringud kogukonnale vajalikesse elukondlikesse teenustesse, sh kogukonnateenustesse

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Migreerimisest tekkinud vigade parandamine, täpsustatud on esitatavaid dokumente, tõstetud maksimaalset toetussummat.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Piirkonna tööturu olukord (kõrge töötuse määr, madal keskmine brutotulu kuus, sobivate oskustega motiveeritud vaba tööjõu vähesus, tööjõu tootlikkus, keskmisest madalam ettevõtlusaktiivsus) ei soosi tegevuspiirkonnas ettevõtluse arengut ega töökohtade teket.

Arenguvajadus: tegevuspiirkonna mikroettevõtluse jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik ettevõtluse elavdamine ja toetamine, et tegevuspiirkonna ettevõtluskeskkond pakuks piirkonna elanikele stabiilset tööhõivet ja konkurentsivõimelist sissetulekut eesmärgiga pidurdada elanikkonna väljaränne madalate sissetulekute ja tööpuuduse tõttu.

Selle valdkonnaga seotud probleemid:

- Rahvastiku vähenemine tingib tööealise rahvastiku väiksema osakaalu.
- Tasuvate ja huvidele-võimetele vastavaid töökohti on vähe.
- Paljud tegevuspiirkonna tööealised elanikud töötavad väljaspool tegevuspiirkonda ja kodumaakonda.
- Piirkonnast lahkujaid on rohkem kui siia tulijaid.
- Ettevõtete vajadustele mittevastava kvalifikatsiooniga tööjõud piirkonnas.
- Elukeskkonna jätkusuutlikuks arenguks vajalike teenuste majanduslik tasuvus võib olla väike, seetõttu teenusepakkujaid napib.
- Ettevõtluses on täiel määral kasutamata nii piirkonna loodus- kui inimressurss ning võimalused atraktiivsete valdkondade arendamiseks (nt IKT, loomemajandus jm).
- Toetusvõimalusi pere- ja elustiiliettevõtete arendamiseks on vähe.
- Noorte ettevõtlikkus on madal.
- Valgamaa maine ettevõtluskeskkonnana on madal.

Visioon 2020: Piirkonna mikroettevõtlus on mitmekesine, põhineb kohalike ressursside loodussäästlikul kasutamisel ja arvestab inimeste ning looduse heaoluga. Jätkusuutlikult on arenenud nii põllumajanduslik kui ka käsitööstuslik väiketoomine, teenindussfäär pakub kvaliteetseid teenuseid nii piirkonna elanikele kui ka turistidele. Ettevõtluses kasutatakse moodsa info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi ja innovaatilisi lahendusi. Tegevuspiirkonna mikroettevõtlus on konkurentsivõimeline ning tagab tulusa ning võimete kohase rakenduse tegevuspiirkonna elanikele piirkonnas kohapeal. Piirkonna ainuomased tooted ja teenused on leidnud tunnustuse nii kohalike elanike kui ka turistide seas. Ettevõtjad on avatud nii piirkonnasisesele kui ka -ülelele koostööle.

Strateegia meetme eesmärk: Piirkonnas on jätkusuutlikud kohalikku ressursi kasutavad ja tasuvaid töökohti pakkuvad mikroettevõtted ning kättesaadavad elukondlikud teenused.

Toetatavad tegevused: Investeeringud kogukonnale vajalikesse elukondlikesse teenustesse, sh kogukonnateenustesse

Elukondlikud teenused on esmatasandi teenused, mis peavad inimestele igapäevaselt ja võimalikult lihtsalt kättesaadavad olema (nt esmatarbekaubad, söögikohad, arstiabi, hoolekanne, postipank, lastehoid, isikuteenused – juuksur, pesumaja, saunateenus jne). Elukondlikud teenused on suunatud eelkõige kogukonna liikmetele – kasusaaja on kohalik elanik. Elukondlikku teenust võib pakkuda ka kogukonnateenusena.

Kogukonnateenust käsitleme teenusena, mis aitab kaasa kogukonna arengule ja töökohtade loomisele kogukonnas, tegutsedes turutõrke keskkonnas, samas pakkumata ebatervet konkurentsi ettevõtlusele.

- Teenus ei ole kogukonnaliikmetele kättesaadav: seda ei pakuta antud kogukonnas ning teenuse olemasolul väljaspool piirkonda kaasnevad kogukonnaliikmetel selle tarbimiseks ebaproportsionaalselt suured kulud.
- Teenust pakub kogukonna liige (tegutsev või tegutsemist alustav ettevõtja või mittetulundusühing/sihtasutus).
- Teenuse järele on nõudlus.
- Teenuse pakkumine on majanduslikult vähetasuv.
- Teenust kavandatakse pakkuda hinnaga, mille puhul on kogukonnas olemas kriitiline mass teenuse tarbijaid, mis tagab teenuse pakkumise jätkusuutlikkuse.
- Kogukonnateenuse pakkumise kohustust ei ole kohalikul omavalitsusel.

Toetatavad tegevused:

- teenuse osutamiseks vajalike ruumide kohandamine või renoveerimine;
- investeeringud teenuse osutamiseks vajalikesse vahenditesse, seadmetesse, masinatesse.

Toetuse saaja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas ja toetuse saaja osutab toetust saanud teenust Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas vähemalt 40% ulatuses pakutava teenuse ajamahust.

Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud vastavalt Leader määrusele. Projekti toetuse taotleja omafinantseering ei sisalda mitterahalist omafinantseeringut.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): •

Mikroettevõtte (äriühing või FIE) või SA või MTÜ, mis annab tööd kuni 9 töötajale ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

- Taotleja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas ja osutab toetust saanud teenust Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas vähemalt 40% ulatuses pakutava teenuse ajamahust.
- Üks taotleja saab esitada taotlusvoorus ühe taotluse.
- Toetuse saaja täidab Valgamaa Partnerluskogu seireandmete küsimustiku 2 aastat peale projekti lõppemist.
- Projekti lõppedes esitab Toetuse saaja Valgamaa Partnerluskogule lühikokkuvõtte projektist ning fotod projekti investeeringust või tegevustest.

Esitatavad dokumendid

Taotleja esitab vastava äriplaani koos finantsprognosidega kolme järgneva majandusaasta kohta,

taotlemisele eelnenud majandusaasta aruande ja Leaderi määrusest tulenevad kohustuslikud dokumendid.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Toetus taotluse kohta taotlusvoorus on 1 000–12 000 eurot. Toetusmäär vastavalt Leader määrusele.

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 6B, 6A

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab:

Prioriteet 6, artiklid 17, 19, 20, 26, 35, 44

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Toetust saanud ettevõtete poolt loodud töökohtade arv – 30

Toetust saanud ettevõtete lisandväärtuse kasv töötaja kohta – 10%

Toetust saanud ettevõtete aasta keskmine kuu brutotöötasu – 1000 eurot

Toetust saanud ettevõtete poolt loodud täistööajaga püsivate (vähemalt 12 kuud) töökohtade arv – 15

Toetust saanud ettevõtete poolt loodud täistööajaga püsivate (vähemalt 12 kuud) töökohtade keskmine brutotöötasu – 1000 eurot

Toetust saanud ettevõtete poolt pakutavate kohalikul ressursil baseeruvate uute toodete ja teenuste arv – 12

Toetuste saanud ettevõtete kohalikul ressursil baseeruvatest toodetest/teenustest saadav käive – 4 000 000 eurot

Toetust saanud ettevõtete käibe kasv kohalikul ressursil baseeruvatest toodetest/teenustest – 20%

Toetuse abil loodud või parendatud teenused, mis on kättesaadavad 2 aastat peale projekti lõppu – 80%

Toetust saanud koostöövõrgustikes kaasatud organisatsioonide arv – 50

Toetust saanud koostöövõrgustikku kuuluvate ettevõtete käibe kasv – 15%

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: I Mõju strateegia eesmärkide saavutamisele – 50%

Projekti mõju kriteeriumi all strateegia eesmärkide saavutamisele hinnatakse uute töökohtade loomist või olemasolevate töökohtade kindlustamist ja säilitamist, loodava või säilitatava töökoha palgataset, kasusaajate/klientide hulka, mõju elukeskkonnale ja kohaliku majanduse elavdamisele tervikuna ning projekti uuenduslikkust jm.

II Elujõulisus – 30% Elujõulisuse kriteerium peegeldab ettevõtte majanduslikku elujõulisust või elukondliku teenuse elujõulisust, toote või teenuse pakkumiseks vajalike ressursside olemasolu ja läbimõeldust ning riskide analüüsi adekvaatsust.

III Kaasatus/koostöö ja partnerlus – 10% Kaasatuse/koostöö ja partnerluse kriteerium sisaldab projekti ettevalmistusse kaasatud sihtgruppide/organisatsioonide olemasolu.

IV Projekti kvaliteet – 10% Projekti kvaliteet kirjeldab projekti eesmärkide, tulemuste ja tegevuste vahelist kooskõla ning projekti sisemist loogikat. Hinnatakse projekti eelarve põhjendatust ja läbipaistvust ning kulude mõistlikkust ja otstarbekust.